

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/wydawnictwo/e-booki/239435,Na-wolnosc-przez-Lizbone-Ostatnie-okrety-polskich-na-dziei.html>

21.03.2026, 19:34

Na wolność przez Lizbonę. Ostatnie okręty polskich nadziei

[e-Book](#)

Autor:

Grzybowski Adam, Tebinka Jacek

Rok wydania:

2018

Liczba stron:

640

ISBN:

978-83-8376-766-6 (pdf)

Do pobrania:

[Adam Grzybowski, Jacek Tebinka, Na wolność przez Lizbonę. Ostatnie okręty polskich nadziei \(pdf, 8.82 MB\)](#)

Opis

Adam Grzybowski, Jacek Tebinka, *Na wolność przez Lizbonę. Ostatnie okręty polskich nadziei*, Warszawa 2018, 640 s., ISBN 978-83-8376-766-6 (pdf)

Książka ukazuje losy licznej polskiej kolonii uchodźczej w Portugalii w latach 1939–1945. Przedstawia wiele wątków towarzyszących problemowi polskich uchodźców podczas II wojny światowej, m.in. całkowicie zapomniane wysiłki polityczne, dyplomatyczne i finansowe polskiego rządu w Londynie i innych instytucji centralnych, by uzyskać dla nich pomoc poza granicami okupowanego kraju.

Losy licznej polskiej kolonii uchodźczej w Portugalii lat 1939–1945 nie były dotąd polem szczególnego zainteresowania polskich historyków. Pojawiały się na ten temat zazwyczaj niewielkie wzmianki przy okazji omawiania wojennych peregrynacji wybitniejszych postaci życia politycznego czy artystycznego. Tym większa zasługa Adama Grzybowskiego i Jacka Tebinki, że postanowili zagadnienie to zbadać całościowo, gromadząc bogaty, dotąd bardzo rozproszony materiał źródłowy. Baza źródłowa książki jest imponująca.

dr hab. Janusz Wróbel, Oddział IPN w Łodzi

Z wielkim zainteresowaniem przeczytałem książkę „Na wolność przez Lizbonę”. Uważam ją za ważną dla historii Polski w czasie II wojny światowej, ukazuje bowiem trudne losy Polaków na rubieżach Europy. Istotne jest też to, że dzięki niej uzyskujemy wiele informacji o wciąż, mimo wszystko, mało w Polsce znanym kraju. (...) W książce przewija się ogromna ilość nazwisk ludzi odgrywających istotną rolę w życiu politycznym, społecznym, gospodarczym, kulturalnym II RP, których uchodźczy szlak prowadził przez Portugalię. Często były to osoby, których nazwiska, jako twórców światowej kultury i nauki, znajdujemy na kartach encyklopedii. Dlatego też książka ta ma poważny walor dla wszystkich badaczy, którzy będą tam szukać – i jakże często znajdować – informacje na najróżniejsze tematy. Zawiera bowiem mnóstwo szczegółów z różnych dziedzin, na jej kartach znajdujemy wiadomości o osobach, które uciekały przed zbliżającym się wojennym kataklizmem i z tej racji trafiły do Portugalii.

prof. dr hab. Grzegorz Mazur, Instytut Nauk Politycznych i Stosunków Międzynarodowych UJ

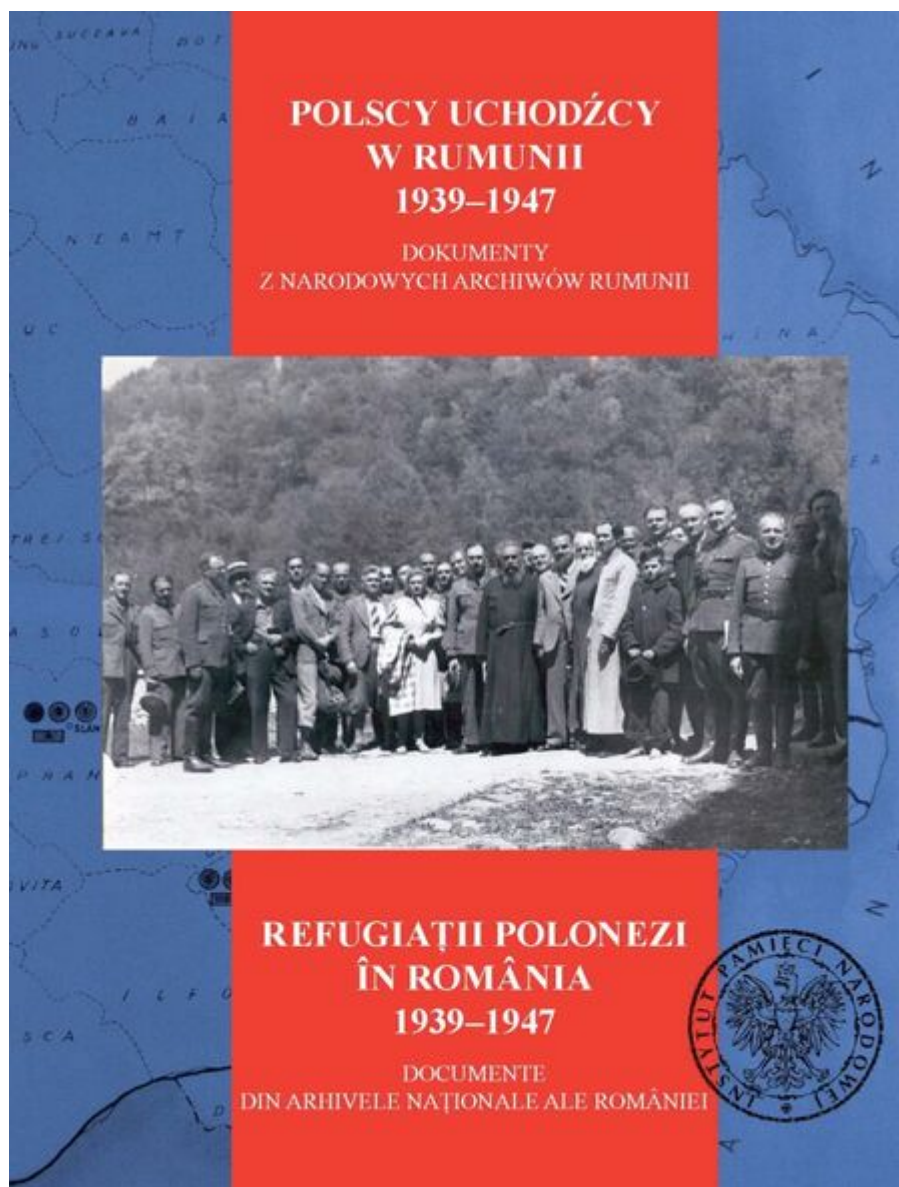
Adam Grzybowski, reporter w „Głosie Wybrzeża” i „Wieczorze Wybrzeża”, publicysta, recenzent i z-ca red. naczelnego w „Dzienniku Bałtyckim” oraz w dwutygodniku „Czas/Wybrzeże”; dziennikarz w „Expressie Wieczornym”, tygodniku „Glob 24”, współpracownik dzienników: „Dzisiaj” w Poznaniu, „Expressu Poznańskiego” i „Dziennika Szczecińskiego” oraz tygodnika „Gazeta Finansowa”. Autor reportaży z Angoli, tekstów związanych z polityką międzynarodową i współczesną historią Polski, m.in. na sesje poświęcone Stanisławowi Przybyszewskiemu. Dwa dwunastoodcinkowe cykle o relacjach polsko-portugalskich na przestrzeni dziejów opublikowano w latach 2002–2003 na łamach miesięcznika „Monitor” („My i Oni dwa bratanki” oraz „Gdy Lizbona była polską metropolią”). Stały się one inspiracją do dalszych poszukiwań oraz zbierania materiałów do książki, mającej mieć w zamyśle charakter literatury faktu. Nawiązanie kontaktu, a następnie podjęcie współpracy z Jackiem Tebinką zaowocowało m.in. książką *Na wolność przez Lizbonę*.

Prof. Jacek Tebinka, historyk i politolog, kierownik Zakładu Historii Najnowszej i Myśli Politycznej Instytutu Politologii na Uniwersytecie Gdańskim. Profesor Uniwersytetu Hebrajskiego w roku akademickim 2006/2007. Przedmiotem jego zainteresowań są stosunki brytyjsko-polskie w XX wieku, rola służb specjalnych w dyplomacji oraz historia zimnej wojny. Autor m.in. książek: *„Wielka Brytania dotrzyma lojalnie swojego słowa”. Winston S. Churchill a Polska*, Warszawa 2013; *Uzależnienie czy suwerenność? Odwilż październikowa w dyplomacji Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej 1956–1961*, Warszawa 2010, a także *Nadzieje i rozczarowania. Polityka Wielkiej Brytanii wobec Polski 1956–1970*, Warszawa 2005. Redagował tom *Polskie Dokumenty Dyplomatyczne 1941*, Warszawa 2013, a wspólnie z Ryszardem Techmanem *Brytyjczycy o statusie Szczecina. Tajny raport Rohana Butlera (1965 r.)*, Szczecin 2016.

Projekt graficzny okładki: Sylwia Szafrńska

[Zobacz inne publikacje](#)

[wstecz](#)

Polscy uchodźcy w Rumunii 1939-1947. Dokumenty z Narodowych Archiwów Rumunii / Refugiații polonezi în România 1939-1947. Documente din Arhivele Naționale ale României, t. 1, cz. 1 i 2

POLSKIE DROGI

PRZEZ SZWAJCARIĘ

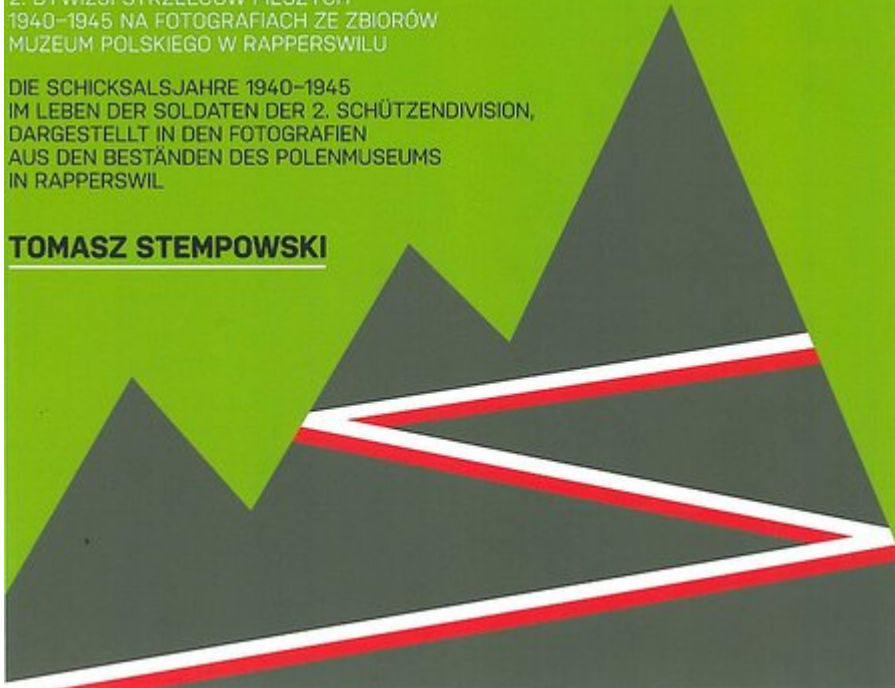
AUF POLENWEGEN

DURCH DIE SCHWEIZ

LOSY ŻOŁNIERZY
2. DYWIZJI STRZELCÓW PIESZYCH
1940–1945 NA FOTOGRAFIACH ZE ZBIORÓW
MUZEUM POLSKIEGO W RAPPERSWILU

DIE SCHICKSALSJAHRE 1940–1945
IM LEBEN DER SOLDATEN DER 2. SCHÜTZENDIVISION,
DARGESTELLT IN DEN FOTOGRAFIEN
AUS DEN BESTÄNDEN DES POLENMUSEUMS
IN RAPPERSWIL

TOMASZ STEMPOWSKI

Polskie drogi przez Szwajcarię. Losy żołnierzy 2. Dywizji Strzelców Pieszych 1940–1945 na fotografiach ze zbiorów Muzeum Polskiego w Rapperswilu

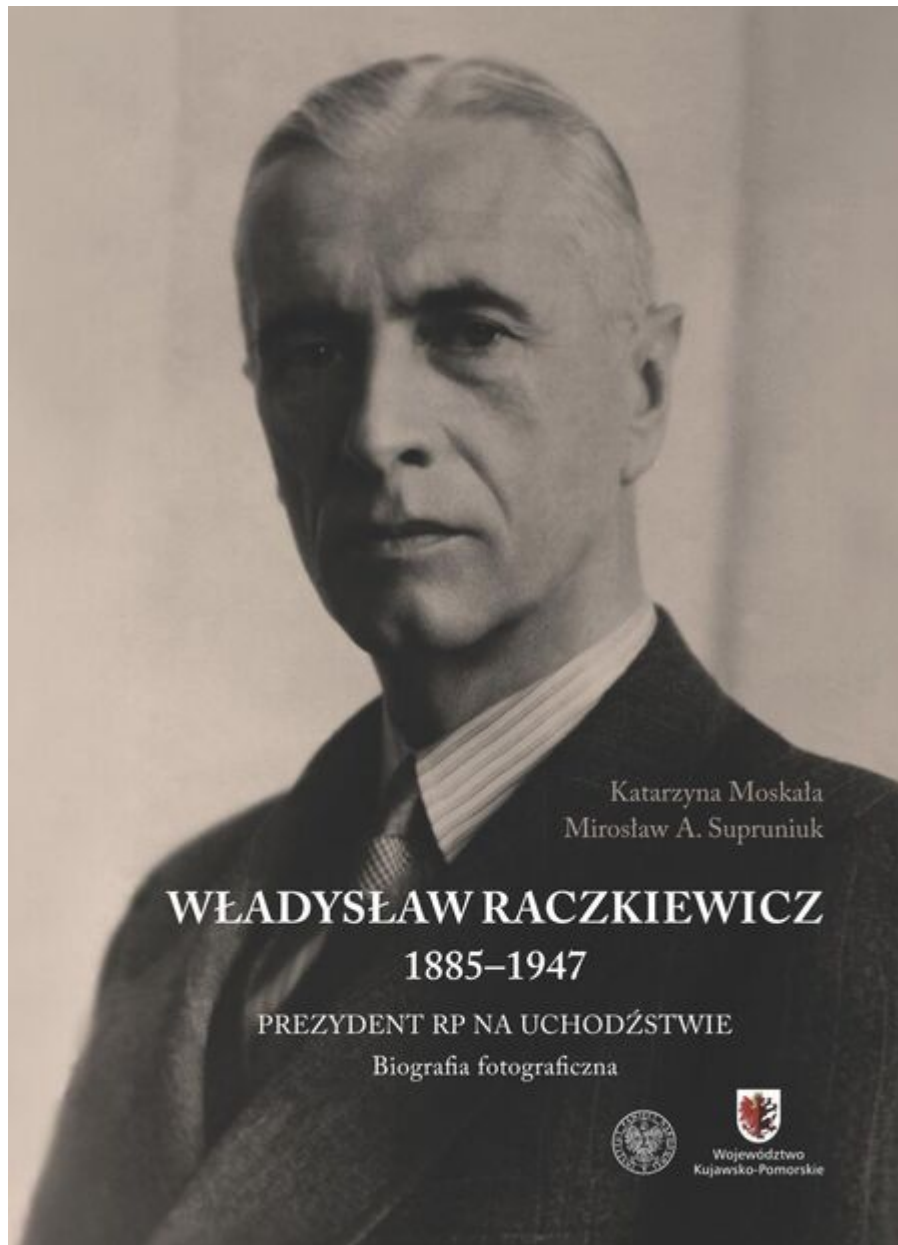
POCZET PREZYDENTÓW
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
NA UCHODŹSTWIE
W LATACH 1939–1990

Poczet Prezydentów Rzeczypospolitej Polskiej na Uchodźstwie w latach
1939–1990

Uchodźcy polityczni z Europy Środkowo-Wschodniej w amerykańskiej polityce zimnowojennej

Władysław Raczkiewicz (1885-1947). Prezydent RP na Uchodźstwie. Biografia fotograficzna

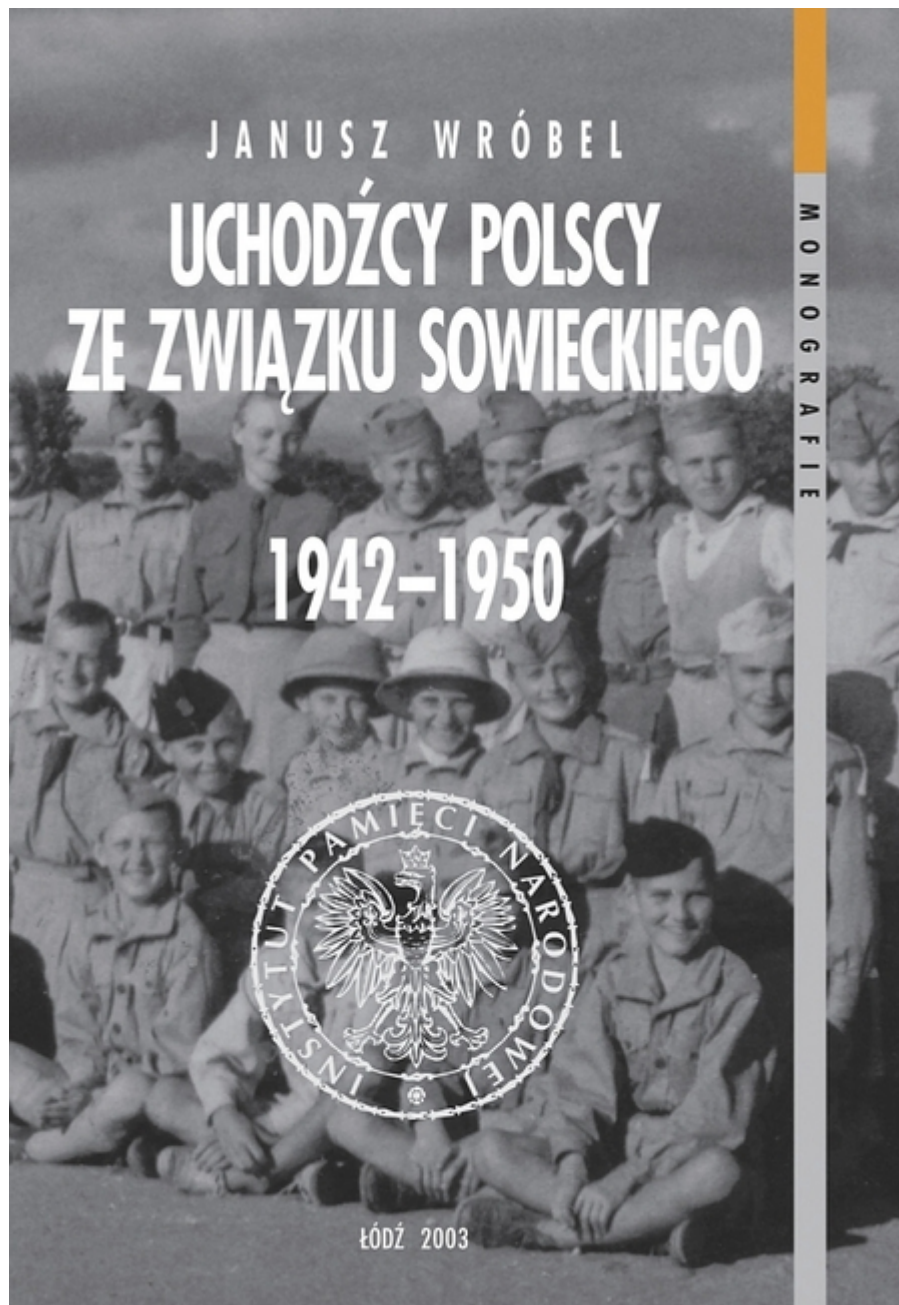
GENERAŁ BRYGADY JAN KOWALEWSKI (1892-1965)

- OFICER WYWIADU I KRYPTOLOG

Generał brygady Jan Kowalewski (1892-1965) - oficer wywiadu i kryptolog.
Studia i szkice

e-Book

Uchodźcy polscy ze Związku Sowieckiego 1942-1950

BIBLIOTEKRA
SZLAKÓW
NADZIEI

Marek Wierzbicki

Odysei wolności ciąg dalszy

Losy żołnierzy Polskich
Sił Zbrojnych na Zachodzie
oraz polskich uchodźców cywilnych
po II wojnie światowej

Książka

Odysei wolności ciąg dalszy. Losy żołnierzy Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie oraz polskich uchodźców cywilnych po II wojnie światowej

Książka

Z „niełudzkiej ziemi” do krainy maharadzów. Polscy uchodźcy z ZSRS w Indiach 1942-1948, t. 1-2

[dalej](#)